

A K K O O R D

van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie
van 29 mei 1972 inzake de voorbereiding van de coördinatie
van het begrotingsbeleid van de drie Beneluxlanden
in de overheidssector

M (72) 100

Het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie stelt vast, dat alle Ministers van de drie landen, bevoegd inzake de hierna behandelde aangelegenheden, zich verbinden op nationaal vlak de volgende punten te doen uitvoeren.

- I. In de zin van de onderstaande bepalingen worden tot de overheidssector de volgende instellingen gerekend, voorzover zij geen bedrijfskarakter hebben :
1. de centrale overheid in enge zin (staat), alsmede de publieke en semi-publieke centrale autonome instellingen (exclusief de sociale zekerheid en de publiekrechtelijke organisatie van het bedrijfsleven) ;
  2. de publieke en semi-publieke instellingen voor de sociale zekerheid ;
  3. de regionale en lokale overheden zoals :
    - in België : de gewesten, de provincies, de agglomeraties, de federaties, de gemeenten, de polders, e.d.
    - in Nederland : de provincies, de gewesten, de gemeenten, de waterschappen, e.d.
    - Luxemburg : de gemeenten, e.d. ;
  4. de publiekrechtelijke organisaties van het bedrijfsleven ;
  5. het bijzonder/vrij onderwijs, voorzover door de overheid gefinancierd.

II. 1. De nationale tijdschema's voor de begrotingsvoorbereiding van de centrale overheid, zoals deze is omschreven in punt I, lid 1, zullen op een zodanige wijze worden gesynchroniseerd dat, mede met het oog op het E.E.G.-overlég terzake, tussen de Beneluxlanden :

- a) vóór het eind van het tweede kwartaal kan worden geconsulteerd over de grote beleidslijnen van de nationale begrotingen voor het komende jaar ;
- b) vóór eind september onderling van gedachten kan worden gewisseld over de definitieve ontwerp-begrotingen van het komende jaar.

2. De Regeringen van de Beneluxlanden zullen maatregelen treffen opdat de in lid 1 bedoelde consultatie en gedachtenwisseling mede betrekking kunnen hebben op de in punt I, leden 2 t/m 5, bedoelde instellingen.

III. 1. De partnerlanden zullen ten behoeve van de in punt II genoemde consultatie en gedachtenwisseling opgaven verstrekken voor het komende, het lopende en het voorafgaande begrotingsjaar betreffende :

- a) de uitgaven en ontvangsten van de overheidssector op begrotingsbasis, ingedeeld naar economische en functionele groepen ;
- b) de structurele en conjuncturele betekenis van de begroting ;
- c) het netto financieringssaldo op kasbasis en de wijze waarop dit wordt gefinancierd dan wel aangewend.

2. Voorzover de in lid 1 bedoelde gegevens ten aanzien van sommige delen van de overheidssector nog niet aan de officiële begrotingsdocumenten kunnen worden ontleend zullen de partnerlanden voorlopige ramingen terzake verstrekken.

IV. De Regeringen van de Beneluxlanden zullen maatregelen treffen opdat tussen de partnerlanden :

- 1) voor de centrale overheid uiterlijk 31 december volledig samenvattende gegevens op begrotingsbasis worden uitgewisseld omtrent de ontwerp-begrotingen voor het komende begrotingsjaar, de aangepaste begrotingen van het lopende begrotingsjaar en de realisatie van de begrotingen van het voorafgaande jaar ;
- 2) de in lid 1) bedoelde samenvattende gegevens voor de in punt I, leden 2 t/m 5, bedoelde instellingen uiterlijk 1 april van het begrotingsjaar worden uitgewisseld.

V. De partnerlanden zullen, ter verzekering van de homogeniteit van de in punt III, lid 1, a) en punt IV bedoelde gegevens, de in bijlagen I en II opgenomen economische en functionele classificaties van de overheidsuitgaven en -ontvangsten toepassen.

VI. Iedere Regering wijst de diensten c.q. de organen aan, belast met de verzameling en de verwerking van de in punten III en IV bedoelde gegevens.

Deze diensten c.q. organen maken die gegevens over aan de nationale begrotingsadministraties, die deze op de in punten II en IV gestelde tijdstippen overmaken aan het Secretariaat-Generaal van de Benelux Economische Unie.

**Benelux economische classificatie van de uitgaven en de ontvangsten
van de overheid**

M (72) 100, Bijlage I

I. INLEIDING

De economische classificatie van de openbare uitgaven en ontvangsten biedt het voordeel dat de wisselwerking tussen de openbare financiën en de nationale economie duidelijk tot uiting komt.

Bovendien draagt een dergelijke classificatie er toe bij dat kwantitatieve inlichtingen daaruit verkregen, internationale vergelijkende begrotingsstudies bevorderen. Bedoelde gegevens zijn eveneens nuttig voor de coördinatie van de economische politiek tussen de desbetreffende landen. Deze voordelen zijn in het bijzonder van belang in het kader van de Benelux Economische Unie.

Teneinde de vergelijkende studie te vergemakkelijken, is het wenselijk dat de in de betrokken landen toegepaste systemen van classificatie van de openbare uitgaven en ontvangsten zoveel mogelijk aan elkaar gelijk zijn. Daarom nam het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie in zijn vergadering van 15 februari 1958 het besluit, aan de Bijzondere Commissie voor de vergelijking der begrotingen van overheids en semi-overheidsinstellingen opdracht te verlenen uniforme functionele en economische coderingen te ontwerpen.

Voor de economische classificatie resulteerde deze opdracht in een aanbeveling van het Comité van Ministers van 23 september 1963, (M (63) 25), welke slechts tot nu toe voor wat de centrale overheid in de drie landen betreft, werd uitgevoerd.

De inhoud van de economische classificatie, zoals deze in 1963 is vastgesteld, heeft geen wijzigingen ondergaan en wordt hieronder weergegeven, alsmede de techniek waarop de classificatie gebaseerd is.

II. BENELUX-CLASSIFICATIESHEMA

Een terugbetaling op een ontvangst wordt gecodeerd met de overeenkomstige middelencode; een ontvangen restitutie wegens een te hoge uitgave wordt gecodeerd met de overeenkomstige uitgavencode.

DEBET

CREDIT

0 Uitgaven en ontvangsten, die niet of slechts na hergroepering over de volgende hoofdgroepen worden verdeeld	
00 Niet verdeeld	00 Niet verdeeld
01 Uitgaven, nader te verdelen over hoofdgroepen 1 t/m 9	

DEBET

CREDIT

02 Uitgaven van overheidsdiensten met een bedrijfsmatig karakter

03 Interne verrichtingen

1 Lopende uitgaven en ontvangsten voor goederen en diensten (consumptieve bestedingen)

10 Niet verdeeld

11 Lonen en sociale lasten

12 Aankoop van niet-duurzame goederen en van diensten

13 Aankoop en dergelijke van duurzame militaire goederen (inclusief bijdragen in NAVO-infrastructuur)

14 Herstel en niet-waardevermeerderend onderhoud van weg- en waterbouwkundige werken

15 Toegerekende kosten

06 Ontvangsten, nader te verdelen over hoofdgroepen 1 t/m 9

07 Ontvangsten van overheidsdiensten met een bedrijfsmatig karakter

08 Interne verrichtingen

10 Niet verdeeld

16 Verkoop van niet-duurzame goederen en van diensten

17 Verkoop van duurzame militaire goederen (inclusief ontvangen bijdragen in NAVO-infrastructuur)

18 Opbrengsten wegens niet-waardevermeerderend onderhoud voor derden van weg- en waterbouwkundige werken

2 Rente, verliezen en winsten van bedrijven

20 Niet verdeeld

21 Rente overheidsschuld

20 Niet verdeeld

DEBET

CREDIT

22 Bijdragen in rentelasten en exploitatieverliezen van openbare bedrijven

23 Toegerekende debetrente

3 Inkomensoverdrachten aan en van andere sectoren

30 Niet verdeeld

31 Huur- en renteverlagende subsidies

32 Overige subsidies aan bedrijven

33 Inkomensoverdrachten aan gezinnen

34 Inkomensoverdrachten aan het buitenland

4 Inkomensoverdrachten binnen de sector overheid

40 Niet verdeeld

41 Inkomensoverdrachten aan de centrale overheid

42 Inkomensoverdrachten aan de sociale zekerheid

26 Rente van overheidsvorderingen

27 Aandeel in exploitatiewinsten van openbare bedrijven

28 Overige opbrengsten van het eigendom

29 Toegerekende creditrente

30 Niet verdeeld

36 Indirecte belastingen en heffingen

37 Directe belastingen en bijdragen premie-ontvangsten sociale zekerheid

38 Overige inkomensoverdrachten van gezinnen en van bedrijven

39 Inkomensoverdrachten van het buitenland

40 Niet verdeeld

DEBET

CREDIT

- 43 Inkomensoverdrachten aan provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen
- 44 Inkomensoverdrachten aan het bijzonder/vrij onderwijs
- 45 Inkomensoverdrachten aan publiekrechtelijke organisaties van het bedrijfsleven

- 46 Inkomensoverdrachten van de centrale overheid
- 47 Inkomensoverdrachten van de sociale zekerheid
- 48 Inkomensoverdrachten van provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen

5 Vermogensoverdracht aan en van andere sectoren

- 50 Niet verdeeld
- 51 Vermogensoverdrachten aan bedrijven
- 52 Vermogensoverdrachten aan gezinnen
- 53 Vermogensoverdrachten aan het buitenland

50 Niet verdeeld

- 56 Vermogensoverdrachten van bedrijven
- 57 Vermogensheffingen
- 58 Vermogensoverdrachten van gezinnen
- 59 Vermogensoverdrachten van het buitenland

6 Vermogensoverdracht binnen de sector overheid

- 60 Niet verdeeld
- 61 Vermogensoverdrachten aan de centrale overheid
- 62 Vermogensoverdrachten aan de sociale zekerheid
- 63 Vermogensoverdrachten aan

60 Niet verdeeld

DEBET

- provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen
- 64 Vermogensoverdrachten aan het bijzonder/vrij onderwijs
- 65 Vermogensoverdrachten aan publiekrechtelijke organisaties van het bedrijfsleven
- 7 Investerings (civiel)
- 70 Niet verdeeld
- 71 Aankoop van grond en gebouwen in het binnenland
- 72 Nieuwbouw van gebouwen in het binnenland
- 73 Aanleg van weg- en waterbouwkundige werken
- 74 Aankoop van duurzame roerende goederen
- 75 Voorraadvorming
- 8 Kredietverleningen en deelnemingen
- 80 Niet verdeeld
- 81 Kredietverleningen aan en deelnemingen in bedrijven
- 82 Kredietverleningen aan gezinnen
- 83 Kredietverleningen aan en deelnemingen in het buitenland

CREDIT

- 66 Vermogensoverdrachten van de centrale overheid
- 67 Vermogensoverdrachten van de sociale zekerheid
- 68 Vermogensoverdrachten van provincies, gemeenten en daarmee gelijkgestelde lichamen
- 70 Niet verdeeld
- 76 Verkoop van grond en gebouwen in het binnenland
- 77 Verkoop van duurzame roerende goederen
- 78 Voorraadintering
- 79 Afschrijvingen
- 80 Niet verdeeld

84 Kredietverleningen binnen de
sector overheid

86 Kredietaflossingen door en li-
quidatie van deelnemingen in
bedrijven

87 Kredietaflossingen door gezin-
nen

88 Kredietaflossingen door een li-
quidatie van deelnemingen in
het buitenland

89 Kredietaflossingen binnen de
sector overheid

9 Overheidsschuld

91 Aflossing van gevestigde over-
heidsschuld

95 Dotatie reservefondsen

96 Opneming van gevestigde over-
heidsschuld

99 Opneming uit reservefondsen

III. TECHNIEK VAN DE CLASSIFICATIE

1. De Benelux-classificatie sluit zo dicht mogelijk aan bij de aanbeveling van de Verenigde Naties en de Organisatie voor Europese Economische Samenwerking ten aanzien van de methode van nationale rekeningen. Bij het opstellen van deze classificatie is — waar nodig — rekening gehouden met het structureel-eigene van elk der drie Beneluxlanden.
2. De invoering van de economische code in de overheidsbegrotingen behoeft in principe geen wijziging van de bestaande administratieve indeling daarvan ten gevolge te hebben. In sommige gevallen kan het nochtans gewenst zijn die administratieve indeling vooraf aan te passen.

3. De aandacht wordt gevestigd op het verband tussen de economische code en de begrotingsposten. De economische codering is slechts mogelijk indien de begrotingsartikelen of de onderverdelingen ervan in de uitgewerkte staten en in de rekeningen elke afzonderlijk uitgaven of ontvangsten bevatten, welke geclasseerd worden onder slechts één economisch codenummer. Anders gezegd, de begrotingsartikelen of de onderverdelingen ervan moeten economisch homogeen zijn. Dit heeft tot gevolg dat splitsing van sommige begrotingsposten noodzakelijk is. Het is mogelijk dat zich in de praktijk aanvankelijk moeilijkheden zullen voordoen bij het uitsplitsen van sommige verrichtingen. In die gevallen dient, vooruitlopende op een definitieve splitsing, het desbetreffende op een 0 eindigende codenummer te worden gebruikt.

4. De code is zodanig opgebouwd dat elk codenummer niet meer dan twee cijfers bevat.

Het eerste cijfer geeft de hoofdgroep aan. De hoofdgroepen 1 t/m 4 bevatten de lopende verrichtingen; de hoofdgroepen 5 t/m 9 de kapitaalverrichtingen. De met het cijfer 0 beginnende codenummers worden gebruikt om de artikels te coderen die niet of slechts na hergroepering over de hoofdgroepen 1 t/m 9 worden verdeeld.

Het tweede cijfer duidt de groep aan. De codenummers met als 2de cijfer 1 t/m 5 betreffen uitgaven; die met 6 t/m 9 betreffen ontvangsten. Het cijfer 0 is hier bestemd voor niet verdeelde posten.

Terugbetalingen op ontvangsten respectievelijk uitgaven worden gecodeerd met de overeenkomstige middelencode, respectievelijk uitgavencode (eventueel door gebruik van een bijzonder teken). Uitgaande van deze tweecijfercode kunnen voor nationaal gewenste verdere onderverdelingen derde en volgende cijfers worden gebruikt.

5. Eventueel zou voor elke hoofdgroep van uitgaven in combinatie met de in die hoofdgroep geclassificeerde middelen een rekening kunnen worden opgesteld, waarbij elke rekening het saldo oplevert van de respectieve baten en lasten.

Ten behoeve van de Benelux-begrotingsvergelijkingen wordt in overeenstemming met de internationale aanbevelingen bij het opstellen van de uitgaven en ontvangsten uitgegaan van een presentatie op twee rekeningen, te weten: een rekening lopende verrichtingen en een rekening kapitaalverrichtingen. Op de rekening lopende verrichtingen worden gepresenteerd de hoofdgroepen 1, 2, 3 en 4; de overige hoofdgroepen worden gepresenteerd op de rekening kapitaalverrichtingen.

Naargelang van de behoeften en het voorwerp van studie kunnen ook nog andere combinaties van de hoofdgroepen worden gemaakt. De onderscheiding lopende verrichtingen en kapitaalverrichtingen behoeft overigens geenszins samen te vallen met budgettaire onderscheidingen zoals die van gewone dienst en buitengewone dienst of gewone begroting en buitengewone begroting.

6. Het onderscheid tussen militair apparaat, onderwijs en administratief apparaat is van functionele aard, maar economisch van zo grote betekenis dat het in sommige gevallen gewenst is dit functioneel onderscheid in de economische classificatie tot uitdrukking te brengen. In die gevallen zullen de gegevens voor deze specificatie worden ontleend aan de functionele classificatie en kunnen de aldus functioneel gesplitste economische posten in de hoofdgroepen 1 en 7 worden aangeduid met de letters M (militair), O (onderwijs) en A (administratie).
7. De overdrachten die plaatsvinden tussen de subsectoren van de overheid en die worden ondergebracht in de hoofdgroepen 4 en 6, verdwijnen bij consolidatie of samenvoeging van de rekeningen van die subsectoren. Hetzelfde gebeurt met de kredietverleningen en kredietaflossingen binnen de sector overheid, ondergebracht in de groepen 84 en 89.

Onder de groepen 41, 46, 61 en 66, respectievelijk inkomensoverdrachten en vermogensoverdrachten aan en van de centrale overheid, worden de overdrachten gerangschikt die plaatsvinden tussen de centrale overheid en de van deze laatste afhankelijke fondsen en autonome instellingen met een administratief karakter (uitgezonderd de sociale zekerheid). Deze organen dienen met de centrale overheid te worden geconsolideerd, zodat voor de centrale overheid de boeking onder de codenummers 41, 46, 61 en 66 als een overgangsstadium moet worden beschouwd. Hetzelfde gebeurt ten aanzien van de kredietverleningen binnen de sector overheid.

8. Naast de onder punt 7 bedoelde verrichtingen komen nog andere verrichtingen tussen de subsectoren van de overheid voor. Dit is bijvoorbeeld het geval met de betaling van rente op en de aflossing van de staatsschuld voor zover staatsobligaties in het bezit zijn van instellingen der sociale zekerheid. Andere voorbeelden zijn de door een subsector van de overheid aan een andere subsector betaalde belastingen en de betaling voor onderlinge leveringen van goederen en diensten. Om deze interne stromen zoveel mogelijk te achterhalen moeten de betrokken posten worden gesplitst, hetzij bij de betalende, hetzij bij de ontvangende subsector, al naargelang van de subsector waar de gegevens beschikbaar zijn.

**Benelux functionele classificatie van de uitgaven en de ontvangsten
van de overheid**

M (72) 100, Bijlage II

I. INLEIDING

De functionele classificatie van de overheidsbegrotingen maakt het mogelijk een duidelijk inzicht te verkrijgen in de uitgaven en ontvangsten naar de verschillende onderwerpen van overheidszorg, hetgeen bijzonder van belang is bij vergelijkingen over een reeks van jaren en van begrotingen van verschillende landen: In de officiële documenten zijn begrotingsposten echter vaak naar administratieve en economische categorieën gerangschikt zodat een hergroepering dan noodzakelijk is.

Om de begrotingsvergelijkingen tussen België en Nederland en Luxemburg te bevorderen, heeft de Bijzondere Commissie voor de Vergelijking der Begrotingen van overheids- en semi-overheidsinstellingen, in opdracht van het Comité van Ministers van de Benelux Economische Unie dd. 15 februari 1958, een Benelux uniforme functionele classificatie alsmede een Benelux uniforme economische classificatie samengesteld (1). De opgedragen taak heeft mede bestaan in het opstellen van een uniform begrippenapparaat voor beide classificaties.

De Benelux functionele classificatie van de uitgaven van de overheid werd door het Comité van Ministers goedgekeurd op 8 juni 1959. Meestal kan zij niet worden overgenomen in de officiële begrotingsdocumenten van de diverse sectoren der drie landen. In de nationale begrotingscoderingen zijn echter aanpassingen en uitsplitsingen doorgevoerd zodat via hergroeperingen gemakkelijk opstellingen volgens de Benelux functionele indeling kunnen worden verkregen.

Om deze classificatie eveneens te kunnen gebruiken in begrotingen van de lagere publiekrechtelijk lichamen (provincies, gemeenten, enz.) ging de Bijzondere Commissie over tot de daartoe nodige herziening. Tegelijkertijd werd beslist over te schakelen op een tiendelige nummering van de code en de samenstelling ervan aanzienlijk te vereenvoudigen. Tevens werd ook, in de mate van het mogelijke, rekening gehouden met de functionele classificatie zoals aanbevolen in « A System of National Accounts » door het Statistisch Bureau van de Verenigde Naties (publikatie van 1968), in deze zin dat de Benelux-classificatie, die afgestemd is op het structureleigene van elk der Beneluxlanden, zo is opgevat dat zij toelaat, de door de V.N. voorgestelde uitgavengroepen samen te stellen. Zo kan men makkelijk de

(1) Publikatie van het Secretariaat-Generaal van de Benelux Economisch Unie, Brussel, 1964, 83 blz.

uitgavengroep « Medische verzorging » die in de Benelux-opstelling voorkomt onder de functie Sociale Zekerheid, overbrengen naar de functie « Health » van de S.N.A.

Deze werkzaamheden hebben geleid tot de onderhavige vernieuwde en vereenvoudigde opstelling van de Benelux functionele classificatie.

In de algemene toelichting worden de beginselen vastgelegd, die de toedeling van uitgaven en ontvangsten aan de diverse functies bepalen.

Over de definities en inhoud van de functies en subfuncties van het classificatieschema bestaat bij de betrokken deskundigen overeenstemming. Om een juist inzicht in de inhoud van de verschillende posten te verkrijgen, teneinde de vergelijkbaarheid zoveel mogelijk te waarborgen, zullen lijsten worden uitgewisseld, waarop de bronnen van ontvangsten en uitgaven per functie c.q. subfunctie worden vermeld.

II. BENELUX CLASSIFICATIESCHEMA

0 Niet toe te rekenen verrichtingen

- 00 Algemeen (niet verdeelbare ontvangsten en uitgaven)
- 01 Overheidsschulden en vorderingen
- 02 Betrekkingen met ander publiekrechtelijke lichamen voor zover niet in andere functies opgenomen
- 03 Afschrijvingen
- 04 Belastingen
- 05 Verzekeringen
- 06)
- 07) Gereserveerd
- 08)
- 09)

1 Algemeen bestuur, buitenlandse betrekkingen en ontwikkelingshulp

- 10 Algemeen
  - 101 Algemeen Bestuur
  - 102 Oorlogs- en rampschade
  - 103 Buitenlandse betrekkingen
- 11 Wetenschappelijk onderzoek
  - 111 Algemeen Bestuur
- 12 Financieel bestuur en domeinen
  - 121 Fiscaal apparaat
  - 122 Financiële diensten
  - 123 Munt
  - 124 Eigendommen

- 13 Centrale diensten en voorzieningen van het bestuursapparaat
- 14 Rampschade
- 15 Buitenlandse betrekkingen
  - 151 Vertegenwoordiging in het buitenland
  - 152 Deelneming aan internationale organisaties en conferenties van algemene aard
- 16 Hulp aan ontwikkelingslanden

- 2 Landsverdediging**
  - 20 Algemeen
  - 21 Wetenschappelijk onderzoek
  - 22 Landmacht
  - 23 Luchtmacht
  - 24 Zeemacht

- 3 Openbare orde en veiligheid**
  - 30 Algemeen
  - 31 Wetenschappelijk onderzoek
  - 32 Rechtspleging
  - 33 Politie
  - 34 Gevangeniswezen e.d.
  - 35 Brandweer
  - 36 Burgerlijke verdediging
  - 37 Kinderbescherming
  - 38 Overige beschermende maatregelen
    - 380 Onverdeeld
    - 381 Binnenlandse veiligheid

- 4 Verkeer en Waterstaat**
  - 40 Algemeen
  - 41 Wetenschappelijk onderzoek
  - 42 Landwegen
    - 421 Infrastructuur
    - 422 Metro-, tram- en autobusdiensten
    - 423 Verkeersregelingen
  - 43 Spoorwegen
  - 44 Waterwegen
    - 441 Aanleg en onderhoud
    - 442 Zeescheepvaart
    - 443 Binnenvaart
    - 444 Verkeersregelingen

- 45 Luchtwegen
  - 451 Luchthavens
  - 452 Luchtvaart
  - 453 Verkeersregelingen
- 46 Pijpleidingen
- 47 P.T.T.
- 48 Zee- en rivierwaterkering en waterbeheersing
  - 481 Waterkering
  - 482 Waterbeheersing
- 49 Landaanwinning

- 5 **Handel en nijverheid**
  - 50 Algemeen
  - 51 Wetenschappelijk onderzoek
  - 52 Handel en ambacht
  - 53 Industrie
  - 54 Mijnwezen
  - 55 Energieproductie en -transport
  - 56 Toerisme

- 6 **Landbouw en visserij**
  - 60 Algemeen
  - 61 Wetenschappelijk onderzoek
  - 62 Akkerbouw, tuinbouw en veeteelt
  - 63 Ruilverkaveling
  - 64 Bosbouw
  - 65 Jacht, rivier- en zeevisvangst
  - 66 Ontginning en ontwikkeling van aangewonnen land

- 7 **Onderwijs, cultuur en recreatie**
  - 70 Algemeen
  - 71 Wetenschappelijk onderzoek
  - 72 Primair onderwijs
  - 73 Secundair onderwijs
    - 731 Algemeen secundair onderwijs
    - 732 Land- en tuinbouwonderwijs
    - 733 Opleiding van leerkrachten
    - 734 Kunstonderwijs
    - 735 Overig beroeps- en technisch onderwijs
  - 74 Wetenschappelijk onderwijs
  - 75 Onderwijs aan gehandicapten

- 76 Jeugdzorg, volksopleiding, sport en recreatie
- 77 Kunsten, oudheidkunde en natuurbescherming
- 78 Radio, televisie en pers
- 79 Erediensten

8 Sociale voorzieningen en volksgezondheid

- 80 Algemeen
  - 801 Sociale voorzieningen
  - 802 Volksgezondheid
- 81 Wetenschappelijk onderzoek
  - 811 Sociale voorzieningen
  - 812 Volksgezondheid
- 82 Sociale zekerheid
  - 820 Algemeen
  - 821 Pensioenen
  - 822 Arbeidsongevallen en beroepsziektenuitkeringen

  - 823 Arbeidsongeschiktheid wegens ziekte
  - 824 Medische verzorging exclusief investerings- en exploitatie-
uitgaven voor ziekenhuizen
  - 825 Kindertoeslagen en geboortepremies
  - 826 Werkloosheidsuitkeringen
- 83 Sociale bijstand
- 84 Sociale hulp
  - 840 Algemeen
  - 841 Herstelschade aan personen
  - 842 Emigratie
  - 843 Betaald verlof
  - 844 Gezinshulp
- 85 Werkgelegenheid
- 86 Arbeidsverhoudingen en arbeidsbescherming
- 87 Volksgezondheid
  - 870 Algemeen
  - 871 Sociale en preventieve geneeskunde
  - 872 Verpleeginrichtingen
  - 873 Openbare hygiëne

9 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

- 90 Algemeen
- 91 Wetenschappelijk onderzoek
- 92 Volkshuisvesting
- 93 Ruimtelijke ordening - urbanisatie

III. ALGEMENE TOELICHTING

1. In een functionele classificatie worden de uitgaven van alle overheidsdiensten (centrale overheid, lagere publiekrechtelijke lichamen en de sector sociale zekerheid) gerangschikt volgens hun bestemming d.w.z. volgens de verschillende door de Overheid vervulde functies en taken.
2. De functionele classificatie is in beginsel eveneens van toepassing op de ontvangsten voor zover deze althans specifiek tot een bepaalde functie behoren, zoals b.v. de opbrengst van verkopen, terugbetalingen aan de Overheid, bijdragen in uitgaven, enz. Deze maximale toerekening houdt echter niet in dat de specifieke ontvangsten bij een financieel-economische analyse niet als een algemeen dekkingsmiddel zouden kunnen worden berekend.
3. De Benelux functionele classificatie is in verband met specifieke structuren niet in extenso overgenomen in de begrotingen c.q. rekeningen in de drie landen, doch in de eigen codering zijn aanpassingen doorgevoerd zodat via hergroeperingen de Benelux functionele indeling kan worden verkregen. Van groot belang hierbij is het verband tussen de functionele code en de begrotingsposten. De functionele codering is slechts mogelijk indien de begrotingsartikelen of de onderverdelingen ervan in de uitgewerkte staten en in de rekeningen elk afzonderlijk uitgaven of ontvangsten bevatten, welke geïnclassificeerd worden onder slechts één functioneel codenummer, m.a.w. de begrotingsartikelen of de onderverdelingen ervan moeten functioneel homogeen zijn. Dit heeft tot gevolg dat splitsing van begrotingsposten of onderverdelingen daarvan soms noodzakelijk is. Sommige splitsingen zullen wellicht slechts kunnen geschieden op basis van verdelingspercentages. In de gevallen waar zelfs deze methode niet of zeer bezwaarlijk toe te passen is, mag het desbetreffende op een 0 eindigende functionele codenummer worden gebruikt.
4. De Benelux functionele classificatie is *tiendelig*.
Het *eerste cijfer* (0 tot 9) geeft de functionele hoofdgroep aan. De eigenlijke objecten zijn verdeeld over de hoofdgroepen 1 tot 9; deze bevatten ofwel één enkele functie, b.v. Landsverdediging (2) ofwel twee of meer functies die kunnen worden samengevoegd, b.v. Sociale voorzieningen en Volksgezondheid (8). De hoofdgroep 0 werd voorzien om de niet toe te rekenen verrichtingen, zowel in uitgaven als in ontvangsten op te vangen. Voorbeeld hiervan zijn de financiële lasten van de geconsolideerde overheidsschuld en de belastingen.
Het *tweede en derde cijfer* wordt gebruikt om de meest karakteristieke onderverdelingen van de hoofdgroepen weer te geven. Zij betreffen ofwel bepaalde objecten van overheidszorg, b.v. industrie,

toerisme, ofwel onderverdelingen van éénzelfde object, b.v. primair onderwijs, secundair onderwijs, wetenschappelijk onderwijs, onderwijs aan gehandicapten. Alle codenummers met als tweede cijfer 0 betreffende algemene of niet verdeelde posten, die met als tweede cijfer 1 betreffen wetenschappelijk onderzoek (zie verder punten 10 en 11).

Vierde en volgende cijfers kunnen worden gebruikt voor nationale gewenste verdere onderverdelingen ; het cijfer 0 wordt echter steeds vrijgehouden voor algemene of niet verdeelde posten.

5. Er zijn uitgaven die niet uitsluitend aan één functie zouden moeten worden toebedeeld doch die voor een juist inzicht zowel aan de ene als aan de andere functie zouden dienen te worden toegerekend. Hiervoor is als algemene regel vooropgesteld dat voor de uiteindelijke toerekening bepalend is het antwoord op de vraag welk doel al het meest nabij zijnde voor deze uitgaven moet worden beschouwd.
6. Bovendien worden de volgende *prioriteitsregels* toegepast :

Als regel werd aanvaard dat uitgaven, die naast een militair karakter tevens een ander aspect hebben, tot de functie *Landsverdediging* worden gerekend ; in de uitgaven voor de militaire rechtspraak, militaire pensioenen, huisvesting van militairen en militaire post, krijgt de functie *Landsverdediging* aldus prioriteit voor andere functies.

De uitgaven voor *Onderwijs* krijgen in principe een tweede prioriteit. Dit heeft tot gevolg dat onderwijsuitgaven ook indien zij op andere begrotingen voorkomen op de functie *Onderwijs, Cultuur en Recreatie* worden gecentraliseerd. Aldus komen in België de uitgaven voor Academische ziekenhuizen voor op de begroting voor Volksgezondheid en komen in Nederland de uitgaven voor landbouwonderwijs incl. de landbouwhogeschool voor op de begroting voor landbouw ; in de Benelux-classificatie komen deze uitgaven op de functie « *Onderwijs, Cultuur en Recreatie* ».

De interne vakopleiding (b.v. cursussen voor ambtenaren) wordt echter tot de desbetreffende functie gerekend.

7. De *ontvangsten* die bij een bepaalde functie kunnen worden geclas-seerd en derhalve kunnen worden beschouwd als een directe bijdrage tot bekostiging van de desbetreffende activiteit worden aangeduid met hetzelfde nummer als de ermede overeenstemmende uitgaven.

8. De door het Rijk betaalde *pensioenen* worden verdeeld over de functies.

In België kunnen enkel de militaire pensioenen en sommige onderwijspensioenen uit de desbetreffende begroting gelicht worden. De overige pensioenen worden verdeeld op basis van verdelingspercentages.

In Nederland komen de militaire pensioenen voor op de begroting van Defensie. Pensioenen betaald door het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds komen als dusdanig niet voor op overheidsbegrotingen. De premies, die aan het A.B.P. worden betaald, zijn echter wel in de overheidsbegroting opgenomen en worden gerangschikt in de functie waaronder het personeel ressorteert.

9. Uitgaven in verband met huur, oprichting, aankoop, inrichting van *gebouwen* worden voor zover mogelijk naar de betrokken functies toegerekend. De afschrijvingen worden geboekt op code 03.

10. Op de verschillende functies worden gerangschikt onder de subfunctie *Algemeen* :

- a) de algemene leiding van de departementen alsmede de diensten van algemene aard zoals de personeels- en comptabiliteitsdiensten, de huishoudelijke dienst, de studie- en documentatiediensten, enz. ;
- b) uitgaven met een zeer algemeen karakter die bezwaarlijk over andere subfuncties omgeslagen kunnen worden, b.v. de bijdrage aan het Internationaal Arbeidsbureau en aan de Wereld Gezondheids Organisatie op de subfunctie Algemeen van de functie Sociale voorzieningen en Volksgezondheid (80), de bijdragen aan de U.N.E.S.C.O. op de subfunctie Algemeen van de functie Onderwijs, Cultuur en Recreatie (70) ;
- c) niet verdeelde posten. Alhoewel in beginsel de begrotingsposten ten aanzien van de functionele classificatie homogeen zouden moeten zijn, is dit in de praktijk niet altijd te verwezenlijken ; zonodig dient te worden overgegaan tot splitsingen om de gewenste onderverdeling van de code te verkrijgen.

11. In alle functies bestaat een subfunctie *Wetenschappelijk Onderzoek*. Specifieke research wordt hierop verantwoord. Heeft het *wetenschappelijk onderzoek* een meer algemeen karakter, waardoor het niet toe te rekenen is aan bepaalde functies dan wordt het onder de subfunctie *Wetenschappelijk Onderzoek* van de functie Onderwijs, Cultuur en Recreatie (71) gebracht.